

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Monimuotoiset perheet -verkoston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi varhaiskasvatustilain (36/1973) 11 a ja 11 b §:n muuttamisesta sekä valtioneuvoston asetukseksi lasten päivähoitolaista annettuna asetuksen (239/1973) 6 §:n 1 momentin muuttamisesta (varhaiskasvatustilain ja henkilöstömitoituksen muuttaminen)

Monimuotoiset perheet -verkosto lausuu hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatustilain muuttamisesta seuraavaa:

Subjektiiivinen varhaiskasvatustilain

Monimuotoiset perheet -verkosto **vastustaa lapsen subjektiiivisen tilain varhaiskasvatukseen rajaamista millään tavalla**. Subjektiiivinen tilain varhaiskasvatukseen on paitsi lapsen tilain, myös ennaltaehkäisevää lastensuojelutyytä, joka helpottaa kaikkein hankalimmassa asemassa olevien perheiden asemaa.

Mikäli subjektiiivista tilainta varhaiskasvatukseen päädytään rajaamaan, **on siihen kuitenkin sisällytettävä seuraavat poikkeukset**:

Monikkoperheissä eli kaksos-, kolmos- ja nelosperheissä kaikilla lapsilla on oltava subjektiiivinen tilain täyspäiväiseen varhaiskasvatukseen vanhempien tilanteesta riippumatta, sillä monisikiöraskaus on aina riskiraskaus ja odottava äiti voi joutua vuodelepoon tai toimintakyky on muutoin rajallinen. Päivähoitoa tarvitaan tällöin vanhemmille sisaruksille.

Monikkolasten synnyttyä perhe voi tarvita arjen poikkeuksellisen kuormittavuuden vuoksi täysiaikaista päivähoitoa vanhemmille sisaruksille. Erytistilanteissa täysiaikaista päivähoitoa voidaan tarvita myös monikkolapsille, vaikka vanhempi on kotona.

Yhden vanhemman perheen lapsilla on oltava subjektiiivinen tilain täyspäiväiseen varhaiskasvatukseen, sillä näissä perheissä työn ja perheen yhteensovittaminen on jo valmiiksi hankalaa ja lasten ainut vanhempi voi väsyä helpommin.

Maahanmuuttajataustaisten perheiden lapsilla on oltava subjektiiivinen tilain täyspäiväiseen varhaiskasvatukseen lapsen kotoutumisen edistämiseksi, samoin kahden kulttuurin perheiden lapsilla, mikäli lapsen kielellinen kehitys edellyttää tätä.

Henkilöstömitoituksen muuttaminen

KÄPY Lapsikuolemaperheet ry tuo esiin, että ryhmäkokojen kasvattaminen aiheuttaa myös turvallisuusriskejä, joiden seurauksena saattaa olla tapaturma tai jopa lapsen kuolema. Mitoitus vaikuttaa myös varhaiskasvatuksen mielekkääseen sisältöön eli siihen, millaista toimintaa lasten kanssa käytännössä pystytään toteuttamaan. Henkilöstömitoituksen muuttaminen heikentää varhaiskasvatuksen laatua sekä perheiden kokemaa osallisuutta palveluissa vaikeuttaen perheiden yksilöllisiin tuentarpeisiin vastaamista.

Mitoituksesta päätettäessä on myös otettava huomioon, että mitoituksen mukainen henkilökunta ei ole paikalla koko lasten hoitopäivää. Henkilökunnan työpäivän pituus on korkeintaan 8 tuntia (usein käytännössä vähemmän), lasten hoitopäivä saattaa olla helposti 10 tuntia. Käytännössä tämä usein tarkoittaa, että mitoituksen mukaista henkilökuntaa ei aina pystytä järjestämään päiväkodin koko aukiolon ajaksi.

Mitoituksen muuttaminen asettaa haasteita myös päiväkotien tiloille. Tilat on tehty pienemmälle lapsimäärälle ja suurempi lapsimäärä tarkoittaa, että rikotaan määräyksiä, jotka tiloille on asetettu neliömäärän ja hengitysilmän riittävyyden suhteen. Monimuotoiset perheet -verkosto epäilee kuntien kykenevyyttä tarjota toimintaan uusien mitoitusten mukaan asianmukaisia tiloja.

Lisätietoja

Anna Moring
Projektipäällikkö
Monimuotoiset perheet -verkosto
Kaikkien perheiden Suomi -hanke
050 3750832
anna.moring@monimuotoisetperheet.fi

Monimuotoiset perheet -verkosto

on kymmenen suomalaisen perhejärjestön yhteistyöverkosto, johon kuuluvat Adoptioperheet ry, KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Monikulttuuriyhdistys Familia Club ry, Perhehoitoliitto ry, Sateenkaariperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Suomen Nuoret Lesket ry, Suomen Uusperheiden Liitto ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry.

Verkosto koordinoi Kaikkien perheiden Suomi -hanketta, jonka tehtävänä on kerätä ja levittää tietoa monimuotoisten perheiden erityistilanteista.

www.monimuotoisetperheet.fi

Lausunnon pääasiallinen sisältö

Monimuotoiset perheet -verkosto:

- Vastustaa subjektiivisen oikeuden varhaiskasvatukseen rajaamista.
 - Kuitenkin jos tätä päädytään rajaamaan, pitää poikkeus tehdä monikkoperheiden, yhden vanhemman perheiden sekä kahden kulttuurin perheiden kohdalla.
- Vastustaa päivähoidon ryhmäkokojen kasvattamista
 - Turvallisuussyistä
 - Varhaiskasvatuksen laatuun liittyvistä syistä
 - Osallisuuden vähenemisen vuoksi
 - Olemassa olevien tilojen mitoitettun turvallisen henkilömäärän vuoksi